

Regular (60:40)
Batch (2017-18 till 22-23)
External (60:40)
Batch (2017-18 till 2019-20)
Regular/External (60:40)
Batch: (2023-24)

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: DECEMBER 2023
FIRST SEMESTER

Subject: Business Economics (Micro) (BCOM19-102/ BCC-101/BCOM23-102)

Date: 06 /12/2023

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
 2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. _____ must be paid even when production level falls down to zero
  - a) Fixed
  - b) Variable
  - c) Marginal
  - d) None of these
2. The Two Important branches of the economics are _____.
  - a) Demand and Supply
  - b) Micro and Macro
  - c) Commodity and Labor market
  - d) None of these
3. When the Monopolist differentiates between two consumers, the practice is called
  - a) Price discrimination
  - b) Price
  - c) Profit
  - d) None of these
4. The Commodity which can be put to several uses has _____.
  - a) Direct demand
  - b) Elastic demand
  - c) Indirect demand
  - d) Demand
5. _____ is market where few numbers of sellers are there in market
  - a) Oligopoly
  - b) Duopoly
  - c) Pure Monopoly
  - d) Perfect Competitive market
6. _____ are the result if using better techniques of production.
  - a) External economies
  - b) Financial economies
  - c) Technical economies
  - d) Marketing economies
7. _____ shows the responsiveness of demand for product to change in Income
  - a) Price Elastic
  - b) Income Elastic
  - c) Cross Elastic
  - d) Substitute
8. _____ directly varies with output.
  - a) Average Cost
  - b) Production Cost
  - c) Fixed Cost
  - d) Variable Cost

Q. 2) Write Short Note (Any 3)

(15)

1. Price Discrimination
  2. Classification of market
  3. Fixed Cost
  4. Law of Demand
  5. Usefulness of Micro Economics

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2)

(20)

1. Fixed cost must be paid even when production level falls down to zero. Why?
  2. State and explain the different types of price elasticity with diagrams.
  3. Write the difference between Micro and Macro Economics.
  4. State law of demand. Explain the factors determining demand of a product?

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one)

(15)

1. Explain the law of variable proportions.
  2. Discuss the external economies of large scale production.
  3. Explain the various types of cost.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

  १. उत्पादन शून्यापर्यंत घटले तरी ..... खर्च द्यावाच लागतो.
    - स्थिर
    - बदलता
    - सीमान्त
    - यापैकी कोणतेही नाही २. ..... या दोन प्रमुख शाखा अर्थशास्त्रात आहेत.
    - सूक्ष्मलक्षी व समग्रलक्षी
    - मागणी व पुरवठा
    - वस्तू व श्रम बाजार
    - ह्यापैकी कोणतेही नाही ३. ज्या वेळी मर्केदार दोन ग्राहकामध्ये फरक करतो त्याला ..... म्हणतात.
    - मूल्यभेद
    - मूल्य
    - नफा
    - यापैकी कोणतेही नाही ४. एखाद्या वस्तूचा वापर अनेकविधि कारणासाठी होत असेल तर त्या वस्तूची मागणी ..... असते.
    - प्रत्यक्ष मागणी
    - लवचिक मागणी
    - अप्रत्यक्ष मागणी
    - मागणी ५. ..... बाजारात कमी प्रमाणात विक्रीते असतात.
    - अल्पाधिकार
    - द्विधिकार
    - शूद्र मर्केदारी
    - पूर्ण स्पर्धायुक्त बाजार ६. चांगल्या उत्पादन तंत्राचा वापर करून ..... होतात.
    - बाह्य बचती
    - आर्थिक बचती
    - तालिक बचती
    - विपणन बचती ७. उत्पादनात बदल झाल्याने मागणीस कसा प्रतिसाद मिळतो हे ..... दर्शविते.
    - किंमत लवचिकता
    - उत्पन्न लवचिकता
    - छेद लवचिकता
    - पर्यायता ८. ..... खर्च उत्पादनानुसार बदलतात.
    - सरासरी
    - स्थिर
    - सीमान्त
    - बदलता ९. व्यापारी अर्थशास्त्राचे मूळ हे ..... अर्थशास्त्रामध्ये आहे.
    - आधुनिक
    - अभिजात/सनातनवादी
    - सूक्ष्म अर्थशास्त्र
    - व्यवहार तोल १०. ..... म्हणजे उपयोगितेची निर्मिती
    - बाजार
    - उत्पादन
    - संशोधन
    - खर्च ११. ..... या वस्तूची मागणी जास्त लवचिक असते.

- अ) टिकाउ वस्तू
क) चैनीच्या वस्तू
- ब) विशिष्ट वस्तू
ड) गरजेच्या वस्तू
१२. राष्ट्रीय उत्पन्नात घेणाऱ्या चढ-उतारांमुळे किंवा बदलास ..... असे म्हणतात.
अ) व्यवहार तोल
क) व्यापार चक्र
- ब) सरकारी धोरणे
ड) आर्थिक प्रगती
१३. चहा कॉफिला ..... आहे.
अ) पूरक
क) पर्यायी
- ब) मागणी
ड) पसंती

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३) (१५)

१. मूल्य भेद
२. बाजारांचे वर्गीकरण
३. स्थिर खर्च
४. मागणीचा सिद्धांत
५. सूक्ष्म अर्थशास्त्राचा उपयोग

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (२०)

१. जेव्हा उत्पादन पातळी शून्य होते तेव्हाही स्थिर खर्च द्यावा लागतो, विधान स्पष्ट करा.
२. मागणीची किंमत लवचिकता ठरविणारे विविध प्रकार आकृतिसह स्पष्ट करा.
३. सूक्ष्मलक्षी आणि समग्रलक्षी अर्थशास्त्र यामधील फरक सांगा.
४. मागणीचा सिद्धांत सांगा. वस्तूची मागणी निर्धारण करणारे घटक सांगा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (१५)

१. परिवर्तनिय प्रमाण कायदा स्पष्ट करा.
२. मोठ्या प्रमाणावरील उत्पादनाच्या बाह्यबचती स्पष्ट करा.
३. विविध प्रकारच्या खर्चाचे वर्णन करा.
